

ĽUBICA ŠTEFANIKOVÁ

RUŽA ZO ZÁLIVU

VYDALO MEA2000 o. z.
© Všetky autorské práva sú vyhradené
ISBN 978-80-560-0208-7



L'ubica Štefaniková

RUŽA ZO ZÁLIVU

Grafická a technická spolupráca: Fújas Štefan, Szekeres František
Ličko Michal

Edícia: Mladá Éra Autorov nového tisícročia - / MEA 2000 o. z. /

© Autorské práva vyhradené

ISBN 978-80-560-0208-7

VENOVANIE

*Znáмым, aj neznáмым čitateľom, bez ktorých by
príbeh nevznikol.*

(autorka)

*I keď niektoré postavy v danom období žili, príbeh je
vymyslený. Akákoľvek podobnosť s historickou
skutočnosťou je náhoda.*

OBSAH

I.Diel

Kapitola I.....	5
Kapitola II.....	25
Kapitola III.....	38
Kapitola IV.....	50
Kapitola V.....	66
Kapitola VI.....	78
Kapitola VII.....	89
Kapitola VIII.....	101
Kapitola IX.....	111
Kapitola X.....	121
Kapitola XI.....	133
Kapitola XII.....	143
Kapitola XIII.....	150
Kapitola XIV.....	159
Kapitola XV.....	172
Kapitola XVI.....	184
Kapitola XVII.....	192
Kapitola XVIII.....	199
Kapitola XIX.....	206
Kapitola XX.....	218
Kapitola XXI.....	229
Kapitola XXII.....	235
Kapitola XXIII.....	245
Kapitola XXIV.....	255
Kapitola XXV.....	269
Kapitola XXVI.....	279
Kapitola XXVII.....	292
Kapitola XXVIII.....	304
Kapitola XXIX.....	313
Kapitola XXX.....	326
Kapitola XXXI.....	338
Kapitola XXXII.....	356
Kapitola XXXIII.....	371
Kapitola XXXIV.....	388
Kapitola XXXV.....	400
Kapitola XXXVI.....	410
Kapitola XXXVII.....	420
Kapitola XXXVIII.....	433
Kapitola XXXIX.....	441
Kapitola XL.....	452
Kapitola XLI.....	467

II.Diel

Kapitola I.....	484
Kapitola II.	495
Kapitola III.	503
Kapitola IV.....	511
Kapitola V.	523
Kapitola VI.....	542
Kapitola VII.	553
Kapitola VIII.	562
Kapitola IX.....	571
Kapitola X.	587
Kapitola XI.....	597
Kapitola XII.	609
Kapitola XIII.	619
Kapitola XIV.....	635
Kapitola XV.	647
Kapitola XVI.....	662
Kapitola XVII.....	672
Kapitola XVIII.	689
Kapitola XIX.....	699
Kapitola XX.	712
Kapitola XXI.....	727
Kapitola XXII.....	737
Kapitola XXIII.	750
Kapitola XXIV.	757
EPILÓG	777

Prvý diel

Kapitola I.

„Nikolaj! Musím ísť na statok, postaraj sa o Annu. Prosím.“

„Otec, dom je plný sluhov, nech sa o ňu postarajú oni.

A o služobníctvo, ku ktorému patrí, sa nestarám.“

„Nehovor tak, Anna nie je nijaká slúžka a zvlášť v tomto dome nie!“

„Otec, obaja vieme, že je neurodzená a najdúch!“

„Áno, je, ale dohoda ktorú máme stále platí, pre všetkých je mojou chovanickou a tvojou nevlastnou sestrou.“

Slová, ktoré vyriekol knieža Orlov, mali na mladšieho veľký účinok.

Vyvolali v ňom hnev a podráždenie, ktoré nedokázal ani skryť, ani ovládnuť. Jeho reakcia bola neprimeraná.

Vybuchol ako sopka.

„Anna, stále len Anna!!! A ja nie som váš syn?!“

„Koľá! Si predsa môj jediný syn, dedič veľkého majetku. Moja pýcha, len ty to nechceš vidieť.“

„Nedávali ste a nedávate mi to najavo! Niekedy mám pocit, že ani nie ste môj otec!“

„Čo to hovoríš?!“

Alexej Fjodorovič Orlov si ťažko vzdychol a chcel pohladit' syna. Ten sa uhol.

„Ako myslíš, ale aj tak sa o ňu postaraj. Á, skoro by som bol zabudol. Dnes bude vystupovať pred grófom Vorotynským a jeho rodinou. Len malé súkromné predstavenie. Budeme mať hostí, postaraj sa o nich. Príde aj najstaršia grófka, Katarína Vorotynská. Nezapudni, je to staršia dáma, má svoje vrtochy.“

„Nemusíš mať obavy otec, o všetko sa postarám.“

„Spolieham sa na teba. Na dnešné predstavenie som sa veľmi tešil. Na statku sú problémy, ktoré majú prednosť, preto musím odísť.“

„Otec, môžeme sa predsa vymeniť, pôjdem na statok, všetko vyriešim, ty ostaneš tu a uvidíš svoju Annu na scéne. Viem, že veľmi chceš.“

Slovo Anna vyslovil trochu ťahavo. Zdalo by sa, že trocha s odporom, ale nebolo to tak. Keď o nej hovoril, mal ju stále pred očami. Nežná, tichá a skromná krásavica, ktorá mu už dávno ukradla srdce. Nikto to nevedel, nemal dôvod niekomu o tom hovoriť. Každý ho považoval za muža, ktorý zlomil mnohé dievčenské a ženské srdcia. Opačné pohlavie bolo pre neho len chvíľkovým rozptýlením. Okrem jednej. Ale ani jeho otec netušil, čo sa odohráva v synovom vnútri. Že jeho Anna ukradla synovo srdce, to by mu ani vo sne nenapadlo. Anna a Nikolaj. Jeho deti, jeho pýcha. Keď o nich hovoril s niekým iným, až trocha po vyrástol od radosti. Krásna dcéra, hoci nevlastná, skvelý syn.

Považoval Nikolaja za výborného dôstojníka, veď sa vrátil živý a zdravý z bojov na Kaukaze. Vojna s Čečencami bola zdĺhavá a krvavá. Bol preto naňho patrične hrdý. Mal byť prečo. Nikolaj bol krásny muž. Vysoký, štíhly brunet s modrými očami po matke. Fyzicky sa podobal na starého otca Orlova. Ženy za ním šaleli, v Petrohrade bolo živo, keď bol Nikolaj tam. Nepriznal by to za nič na svete. Skrývanie vlastných pocitov. Túto črtu mali obaja, otec aj syn, rovnakú. Hoci si to neuvedomovali, alebo nechceli priznať.

„Je to dobrý nápad, ďakujem, ale musím záležitosť vybaviť osobne. Ešte raz ťa prosím, postaraj sa o Annu.“

„Dobre otec, bude ako chceš. Postarám sa o tú tvoju Annu.“

Otec a syn si podali ruky a rozišli sa. Orlov starší nastúpil do koča a odišiel na usadlosť neďaleko Petrohradu. Susedia na vedľajšom statku mu robili starosti. Ešte prednedávnom boli ako rodina, starí dobrí priatelia, no po tom, čo Alexej Fjodorovič požičal peniaze susedovi Brylinovi a jeho manželke, začali sa nečakané problémy.

Dlh nie a nie dostať späť. Netušil, čo chystá grófka Mária Alexejevna Brylinová. Bol hrdý muž, bojoval vo vojne s Napoleonom a len tak ho niečo nevyviedlo z rovnováhy. Okrem vlastného syna. No to si nechcel priznať ani pred sebou, nie to pred druhými. Nemal rád nevyriešené problémy, keď sa do niečoho pustil, väčšinou to dotiahol do konca. Až na vlastného syna...

„Och Koľa, Koľa. Teba skrotí až tvoja žena.“

Aj on bol kedysi taký búrlivák, ale zmenil sa, keď stretol Nikolajovu matku. Potom ho už iné ženy nezaujímal.

Po jej smrti sa cítil osamelý a nekonečne smutný, navyše s malým synom, ktorý sa nevedel zmieriť s tým, že jeho mamy už niet. Vtedy prežíval veľmi ťažké obdobie. Lenže bola tu aj Anna. Jej skutočný príbeh poznal iba on a rozhodol sa, že si ho vezme do hrobu. Jediný svedok bol preč, odišiel do cudziny, a preto ho to zatiaľ netrápilo. Dlho po ňom pátral aj za hranicami Ruska, no bolo to drahé a zdá sa aj zbytočné. Zľahla sa pod ním zem. Anna navždy zmenila ich jednotvárný život.

Doniesla do ich života život, ktorý zdá sa odišiel s prvou dámou Orlových.

„Nič sa nedá robiť.“ - povzdychol si Alexej Fjodorovič.

„Problémy sú na to, aby sa riešili.“

Pobúchal po stene koča.

„Rýchlejšie prosím vás, aby sme boli na statku ešte pred zotmením.“

Kone zrýchlili tempo a knieža Orlov zavrel oči. Kým prišli na statok, trochu si podriemal. Keď vystupoval z koča cítil, že spánok ho trochu osviežil. Ako vždy ho prišla privítať kuchárka Nataša. Oni ju nepovažovali len za kuchárku, bola členkou rodiny. Už dávno si získala ich srdce tak, ako aj Anna.

„Kam ste sa vybrali madmoiselle? A ešte takto vyparádená?“

Prekvapením vykrikla, z ruky jej vypadla kniha.

„Ale, ale, čo to tu máme?! Rómeo a Júlia. Hmh, zaujímavé, čím by ste chceli byť?“

Jeho slová boli posmešné a zasiahli Annu na citlivom mieste. Vedela, čo bude nasledovať. V poslednom čase do nej Nikolaj vrtal stále nepríjemnejšie. Vždy si našiel niečo, čo mu na nej prekážalo. Bola z toho nešťastná. Ešte ani Nataši sa s tým nepriznala. Považovala ju za svoju druhú matku. Na tú svoju si nepamätala. Zomrela, keď bola ešte veľmi malá a aj tie slabé spomienky sa začali postupne vytrácať a blednúť. Vytlačili ich nové, niekedy aj neznáme pocity. V uplynulých dňoch toho bolo na Annu priveľa. Skúšať scény na predstavenie Rómeo a Júlia, neustále návštevy s kniežaťom Alexejom Fjodorovičom v bohatých petrohradských rodinách a škriepky s Nikolajom ju oberali o pokojnú myseľ. Najmä Nikolaj. V poslednom čase ju neustále prenasledoval, ba priam vyhľadával hádky a potýčky. A ona sa chcela sústrediť hlavne na to, aby sa jej herecké umenie zapáčilo pánovi Vorotynskému. Po predstavení, ak by sa vydarilo, mala ísť ešte na jedno preskúšanie rovno do divadla. Preto jej na tom malom súkromnom vystúpení tak záležalo.

Alexej Fjodorovič ju podporoval zo všetkých síl. Aj ona chcela byť herečkou. Bola by samostatná a sebestačná. Nepotrebovala by nikoho, kto by ju komandoval a opatroval ako bábiku. Veď je dospelá. Muži v jej blízkosti si nechceli uvedomiť pravdu. Anna už dávno nie je dieťa, ktoré potrebuje vodiť za ruku. Stále ju považovali za malú, sotva štvorročnú, ktorá pred rokmi prišla na statok Orlovových za veľmi záhadných okolností. Jednoducho jedného dňa prišla a bola tam. Alexej Fjodorovič zakázal všetkým pýtať sa a odpovedať na tému „Anna“. Aj vlastnému synovi. A to už niečo znamenalo. Preto všetci mlčali, hoci otázok bolo veľa. Prešlo pätnásť rokov a z Anny sa stala dospelá žena. Krásna žena, hoci ona si to až tak neuvedomovala. Mnohým mužom nedala spávať jej krása a ženy v jej blízkosti boli v strehu. Mnohokrát bola obeťou klebiet a intríg. Alexej Fjodorovič všetko strážil a dával na pravú mieru. Takže si to často zasnená Anna ani nevšimla.

Niekedy aj Nikolaj svojím britkým jazykom urobil „poriadok“, ale to vedel len on a ten, kto spôsobil nepríjemnosti, Anna o tom nemala ani potuchy.

Strýčko. Keď si na neho spomenula, zvlhli jej oči. Čím by bola bez neho? Úbohousirotou, chudobným dievčaťom bez vena. Tak mala aspoň akú - takú nádej, že jej život nebude krutý, že nebude musieť prežiť život s mužom, ktorý si ju zoberie bez vena a urobí ju nešťastnou. Vo svojom okolí videla veľa žien, ktoré zakrývali svoj trpký život bez lásky. Taký by nechcela prežiť.

„Prečo vás to zaujíma ? Chcete sa hádať ako vždy? Nájdite si inú zábavku a dajte mi pokoj.“

„To teda nie! Chystáte sa hrať divadlo? To vám nedovolím!“ - s hnevom vykrikol Nikolaj.

„Vy mi nemáte čo zakazovať! Váš otec mi to dovolil!“ - nedala sa Anna.

Prudko dýchala a očervenela od rozrušenia. Oči jej blľali od hnevu a potlačovanej zlosti.

Aká je krásna, keď sa zlostí.

„Tú maškarádu zoblečte, nepatrí sa, aby slečna z vyššej spoločnosti nosila také šaty.“

„Čo zase má!“ - v duchu zúrila.

Teraz mu prekážajú tieto šaty? Ved' je to len divadelný kostým, čo sa mu nepáči! Dobré vedela, že aj on má rád divadlo. Len to nechcel priznať. Prišla na to dávnejšie, ale nepovedala mu nič.

„Sú to šaty, ktoré budem mať na scéne. Nechajte ma skúšať, dnes sa potrebujem sústrediť. Nájdite si inú zábavku.“

Nikolaj sa tváril, že nepočuje. Chystal sa Annu len trocha potrápiť. Svoje slová nemyslel celkom vážne. Nakoniec, ved' ho otec upozornil na to, čo sa dnes večer chystá v ich petrohradskom dome.

„Ešte trošku ju potrápim a potom jej dám pokoj.“

„Vy ste mi asi nerozumeli. Choďte a zoblečte si tú maškarádu. Inak to budem musieť urobiť ja a to by som nech...“ - nestačil dopovedať, Anna vybehla z izby.

Len preč a preč od toho človeka! Nervy jej povolili a začala utekať, ani nevedela kam. Vybehla z domu a bežala preč.

„Nie, už ho nechcem vidieť! Ani počuť! Už to ponížovanie a posmech nevydržím. Odídem niekam ďaleko, kde to nebude také ako tu.“ - nerozmýšľala rozumne, city prevládli nad argumentmi.

Utekala, čo jej sily stačili. Slzy jej padali, nemohla prestať plakať. Čo som komu urobila? Hovorila si.

„To preto, že si sirota, nemá sa ťa kto zastáť. Keby moja mama žila, bolo by to celkom iné... Mamička moja, prečo si ma tu nechala!?“

Cítila, ako keby všetko nešťastie sveta padlo práve na ňu a práve teraz. Bežala, sama nevedela kam. Zastala, potrebovala nabráť dych. Keď sa rozhliadla vôkol seba, uvidela divné tváre. Počas behu si nevšimla, že vošla do uličky, kde bývala bedač. Začali sa k nej približovať ľudia, ktorých sa bála. Špinaví, otrhaní a s posmešným výrazom na tvári. Začala ustupovať. Narazila na múr, nebolo cesty späť.

„Tak čo, slečinka? Zašpásujeme si?“

„Nedotýkajte sa ma!“

„Ale čo! Tak ona by nám chcela rozkazovať! Ušla od milenca a teraz robí drahoty!“

Vytreštila oči.

„Aký milenec?“

O chvíľu pochopila. Mala oblečený divadelný kostým. Vyzerala v ňom síce nádherne, cez deň v meste však pôsobila neprirodzene. Špinavé ruky boli stále bližšie a bližšie. Zrazu ju schytili a začali ohmatávať.

„Čo to robíte, okamžite ma pustite, som...“

Špinavá ruka jej zapchala ústa. Anna skoro zamdlela z toho zápachu. Začala sa metať, no mužské objatie nepovolilo. Natáhovali sa, až divnému chlapovi zostalo v ruke „niečo“. To „niečo“ bol kus rukáva z Anniných šiat. Ostatní sa začali pochechtávať. Divadielko sa im zapáčilo. Tešili sa, čo bude nasledovať. Užijú si, aj zarobia. Slečinka bude mať nejaké grošíky. Budú peniažky, bude chlieb. Chlieb, ten už dávno nevideli.

„Okamžite ju pust', lebo t'a zastrelím ako prašivého psa!“

Všetky oči sa pozreli tým smerom, odkiaľ prišiel rozkaz. Slová boli vyslovené rozhnevaným mužským hlasom, ktorý bol zvyknutý dávať príkazy. Vypleštila oči. Nikolaj tu stál ako boh pomsty a hnevu. Na jednej strane sa na neho hnevala, no na druhej strane bola rada, že ju niekto, hoci aj Nikolaj zachráni.

„Povedal som pust' ju!“

Pred hlavnou pištoľou začali chlapi ustupovať.

„Postavte sa za mňa. Hneď!“

Bez slova poslúchla. Jednou rukou si držala roztrhané šaty a druhou sa krčovitou držala Nikolaja. Uvedomila si vážnosť situácie. Ona drobná za chrbtom mocného a rozhnevaného muža. Nikolaj bol strašný, keď sa hneval. Na Kaukaze patrila medzi najlepších dôstojníkov, ale po niekoľkých rokoch odišiel z vojenskej služby. Mal pred sebou skvelú vojenskú kariéru. Odišiel na vlastnú žiadosť. Pravý dôvod vedel len on. Otec sa preto naňho dlho hneval.

Lenže bola tu Anna a pre ňu bol ochotný znášať hoci aj otcov hnev. Nebojácny a odvážny Nikolaj. Nepoznal strach, taký strach z boja a zo života, ale teraz ho mal. Veľký strach o milovanú ženu. Keď sa nepodarí zahnať tú zberbu, bude zle, naozaj zle. Odvážlivec si nedal povedať, taká príležitosť sa už možno nevyskytne.

Podišiel bližšie, ale Nikolaj čakal len na to a prudko ho kopol. Chlap spadol a začal nadávať. Anna sa neovládla a začala kričať o pomoc. Vtedy muži spanikárili, videli, že je šľachtic, keby mu ublížili, jeho pomsta by bola strašná. Sibír. To by bol dôsledok v tom lepšom prípade. Najprv pomaly a potom rýchlo, čo najrýchlejšie ako sa dalo opustili tmavú a špinavú uličku. Na Annin krik k nim podišiel vojak, ktorý išiel okolo.

„Potrebujete pomoc?“

„Chvalabohu už nie.“

Obidvaja, Anna aj Nikolaj si vydýchli.

„Aj tak vás odprevadím k vám domov.“

„Budeme vám vďační.“

Nikolaj pozrel na Annu. Bola bledá, špinavá, strapatá, mala roztrhané šaty. Aj tak bola krásna. Chytil ju za ruku.

„Pod', ideme domov!“

Neprotestovala. Vojak sa na nich mlčky pozeral.

„Je to moja sestra. Ušla z domu, kým som ju našiel stalo sa, že nás napadli títo muži. Chvalabohu nič sa nestalo, až na roztrhnuté šaty.“

Začervenala sa. Nikolaj ju držal za ruku a ona poslušne šla domov. Nohy jej začali vypovedávať službu. Prežité napätie a stres minulých dní urobili svoje. Nestačila tempu obidvoch mužov a začala zaostávať.

„Pod', musíme byť čím skôr doma.“

„Nevládzem.“

„Nevymýšľaj a pod'!“

Skutočne nevládala. V poslednej chvíli ju zachytil. Bola by sa udrela, keby spadla.

„Ďakujem vám, ale vašu pomoc už nepotrebujem.

O chvíľu sme doma.“

Práve prichádzali pred sídlo Orlových.

„Vy musíte byť Nikolaj Orlov.“ - povedal vojak.

„Áno, to som. Ešte raz vám ďakujem za pomoc.“

„Rado sa stalo.“

„Prosím vás o diskretnosť, nechcem svoju sestru kompromitovať. Viete, ako sa v Petrohrade klebetí.“

„Slovo dôstojníka. Do videnia.“

„Do videnia.“

Muži si podali ruky. Nikolaj jednou rukou držal Annu a druhú podal dôstojníkovi. Bola ľahučká ako pierko.

„Také malé kuriatko. Moje kuriatko. Tá mi ale nahnala strach, taký som ešte nezažil.“ - nečakal, že na jeho slová Anna zareaguje takto.

Ani nedopovedal a už jej nebolo. Kým sa spamätal, bola preč.

„Nebudem za ňou utekať, ženská jedna bláznivá.“

Po niekoľkých minútach si to rozmyslel. Petrohrad má svoje miesta, ak by sa jej niečo stalo, čo by povedal otcovi. Oblial ho studený pot.

„Kam utekala?“ - pýtal sa sluhu.

„Neviem, vybehla von, ani som si nestihol všimnúť.“

„Do čerta!“

Zanadával. Vybehol na ulicu a utekal len tak naverímboha.

Uvidel staršieho muža. Opýtal sa ho:

„Nevideli ste bežať mladú dámu v divadelnom kostýme?“

„Tamtým smerom.“ - ukázal mu.

„Tá si vedela vybrať. Najšpinavšia ulica v Petrohrade a tie pochybné existencie!“

Ešteže nosil pri sebe pištoľ. Ostalo mu to z Kaukazu, byť v strehu a ozbrojený. Zrýchlil tempo a keď uvidel scénu pred sebou, skoro sa mu zastavilo srdce. Annu obchytkával nejaký muž a ona kričala. Reagoval spontánne. Keby nezačala kričať, určite by toho chlapa zastrelil a to v skutočnosti nechcel, násilia už mal plné zuby. Toho vojaka asi poslal anjel strážny. Ktovie, ako by sa to napokon skončilo. Keď odkladal pištoľ, všimol si, že nie je nabitá.

„Nabudúce sa musím lepšie pripraviť. Nabudúce... Len dúfam, že žiadne nabudúce už nikdy nebude. Ach Anna, Anna...“

Vchádzal do domu. Sluhovia sa zbiehali.

„Pripravte kúpeľ a čisté šaty. Upravte izbu, aby si mohla oddýchnuť.“

Pritom ju stále držal na rukách. Zámerne predlžoval túto chvíľu, veď kedy bude mať možnosť objímať Annu. Cítil jej vôňu. Keby nie incidentu čo prežili, bola by to sladká spomienka držať ju v náručí. Takto cítil len výčitky svedomia, lebo on bol príčinou toho, čo sa stalo.

„Tak čo bude s tým kúpeľom?!“

„Už to bude pane.“

„Máša, kde si bola tak dlho? Postaraj sa o všetko, čo treba. Ja idem vysvetliť host'om, že divadlo dnes nebude.“

„Ono síce dnes bolo, ale iné aké malo byť.“

Toto nemohol povedať nikomu. Ostávalo mu len dúfať, že spomínaný dôstojník bude mlčať. Až teraz si uvedomil, že ten človek ho spoznal.

„Len dúfam, že nič nevyzradí. Len ako to, že ten muž vie, kto som ? Ani som si nevšimol, ako vlastne vyzeral. Všetku pozornosť som venoval Anne.“

Mladú ženu stále nepúšťal. Tie pocity, ktoré prežíval s Annou v náručí, boli nádherné. Pred ním kráčala slúžka Máša. Keď sa nepozerala, pobožkal Annu do vlasov, na čo sa ona začala v jeho náručí mrviť, ale zrejme jej bolo dobre, pretože sa schúlila ako mačiatko a usmievala sa.

„Ja tým ženám fakt nerozumiem. Skoro ju zamordujú a ona sa usmieva.“

Konečne nadišla chvíľa, že musel Annu zložiť buď na posteľ, alebo do kresla. Urobil to s veľkou nechutťou. Nič sa nedalo robiť. Keby ju nepoložil, Máša by sa asi veľmi čudovala. O jej reči nestál. Bola to najväčšia klebetnica v okolí, mohla by Anne veľmi uškodiť.

„Postaraj sa o Annu, prídem skontrolovať, ako si to urobila.“ - musel jej to povedať.

Lebo inak by Máša nechala Annu napospas osudu. Práca jej veľmi nevoňala. Poznal ju, veď žila v ich rodine od narodenia. Na nasledujúce chvíle sa vôbec netešil.

Vysvetľovanie z duše neznášal. Zatiaľ musí vymyslieť nejakú výhovorku. Pre hostí. No čo povie otcovi, netušil.

„Teraz na to nebudem mysliet'. Už aj tak je nepríjemností veľa. Musím sa ponáhľať, nemôžem nechať dámy a grófa Vorotynského čakať. Ešte sa musím prezliecť. Nepatrí sa privítať hostí špinavý.“

Trocha sa pousmial a znova nasadil masku tvrdého, prísneho a niekedy neznesiteľného kniežat'a Orlova. Takú masku, akú poznalo jeho okolie veľmi dôverne.

Kapitola II.

„Dobrý večer, Nataša. Ako sa tu všetci máte? Kde je Johan?“

„Dobrý večer, Vaše Blahorodie. Príde o chvíľu, vydáva príkazy na zajtrajší deň. Vítam vás doma. Ste hladný? Pripravím niečo ľahké na večeru?“

„Ani nie, ale od teba vždy.“

Obidvaja sa usmiali. Nataša bola výborná kuchárka.

U Orlových bolo vždy veľa hostí a Nataša mala na tom veľkú zásluhu. Spoločne vošli do domu. Sídlo rodiny kniežaťa Orlova patrilo k najkrajším v okolí. Rodová usadlosť bola vždy členom rodiny blízka. Všetci členovia rodiny sa narodili tu. Pred mnohými rokmi prišiel na toto miesto prapradedo Orlov, a tak sa mu zapáčilo okolie, že ostal natrvalo. Nikdy neľutoval, bola to veľká láska. Nielen k usadlosti, ale k jednej žene. Dodnes sa na ňu spomína.

Z pôvodného zostalo už len málo, lebo čo-to pridala rozprávač pre poslucháča, aby to bolo zaujímavejšie. Matky často rozprávajú svojim dcéram historku o veľkej láske mladého dôstojníka Orlova a ruskej kňažnej Jekateriny. História sa neopakuje, alebo predsa?

Po ľahkej a chutnej večeri prešiel Alexej Fjodorovič do knižnice. Chcel si pred spaním niečo prečítať. Niektorý zaklopal na dvere.

„Vojdite prosím.“

Do miestnosti vstúpil správca, Johan Steiner. Bol to Nemec, ktorý pracoval v jeho službách už dlhé roky. Spoľahlivý, presný. Mal len jednu slabosť. Ženy. No tú pred svojím pánom starostlivo tajil. Neušla mu ani jedna nevoľníčka. Až na jednu. Robil si na ňu zálusk, no bol tu Nikolaj a ten mal oči všade tam, kde bol objekt jeho záujmu. Trpezlivo čakal na príhodnú chvíľu. Raz sa mu to predsa musí podariť.

„Vítam vás na statku, Vaše Blahorodie. Máte pre mňa nejaké príkazy?“

„Ďakujem. Chcel by som zajtra navštíviť rodinu Brylinových a vy pôjdete so mnou. O desiatej odídeme k susedom, pripravte všetko na zajtrajší deň. Nezdržíme sa tam dlho, vybavím čo treba a vrátíme sa na statok. Potom mi podáte informácie o stave majetku, o celkovom hospodárení na statku.“

„Ako si želáte, pane. Bude tak, ako chcete. Idem pripraviť všetko potrebné. S dovoľením.“

Alexej Fjodorovič sa usmial. Vedel, že na Johana sa dá spoľahnúť. Vybral si jednu z kníh a odišiel do svojej izby. Chvíľu si čítal. Potom zahasil sviečku a spal spokojným spánkom. Zobudilo ho slnečné svetlo. Miloval také rána. Ako všetci z jeho rodiny, bol šťastný, keď bol na statku. K svojim ľuďom a rodine bol úctivý a milý. Mali ho radi a vážili si ho nielen preto, ale aj pre jeho veľké vojenské zásluhy. Bojoval vo vojne s Napoleonom, patrili medzi najodvážnejších dôstojníkov. Odvahu zdedil jeho syn po ňom. A nielen tú. Aj lásku k Anne. Ale o tom nemal starší Orlov ani tušenia.

„Ráno vyzerá krásne, dúfam, že aj deň sa podarí.“ -
hovoril si Alexej Fjodorovič.

Čakalo ho nepríjemné stretnutie. Okolie nerozumelo tomu, čo sa stalo medzi starými dobrými priateľmi. Celý život, už niekoľko generácií sa priatelili obidve rodiny. Rodina Orlových a rodina Brylinových. Deti grófa Brylina a Nikolaj s Annou vyrástli ako súrodenci. Bolo jedno, na ktorom dvore sa hrajú. Hlavne, že mohli spolu šantiť. Nikolaj, Nina, Andrej, Sonička a samozrejme aj malá Anna. K nim sa občas pridala aj Marfa a Máša. Hoci boli len nevoľníčky, deťom to neprekážalo. Keď boli špinaví od detských hier, nebolo vidieť, kto je pán a kto nevoľník. Všetci boli rovnakí huncúti. Čas detských hier sa skončil a bol nenávratne preč. Chlapci odišli do vojenskej školy a dievčatá vyrástli na krásne mladé dámy. Krásou vynikala najmä Anna. O nič menej za ňou nezaostávala Nina. Soňa bola ešte dievčatko, no dalo sa tušiť, že aj z nej bude krásavica. Tichá, utiahnutá, málokto si ju všímal, jej čas ešte neprišiel. Anna a Nina vyzerali ako sestry.

Boli si dosť podobné. Plavovlasé krásavice. Obidve mali neuveriteľne dlhé a krásne vlasy. Keď si ich rozpustili, siahali im až po kolená. Už nemali čas na zábavky. Mladé šľachticné si nemohli dovoliť taký prepych. Ich povinnosťou bolo správať sa na určitej úrovni a byť „dobrou partiou“.

Alexej Fjodorovič mal s Annou iné plány. Videl jej talent, ktorý sa nedal prehliadnuť. Jej spev a herecké nadanie ho nútilo, aby pre ňu urobil viac, ako len nájsť jej dobrého ženícha. Bohatý manžel by zaistil Anne pohodlný život, no Orlov vedel, že Anna má na viac, ako na život bohatej šľachtickej ženy. Už v detstve sa dalo tušiť, že bude mať krásny hlas. Prišla do jeho rodiny ako malé štvorročné dievčatko. Jeho manželka Viera ešte žila, ale choroba jej už nedovoľovala často sa zúčastňovať spoločenských povinností. Chceli viac detí, aby Nikolaj nebol sám, mal desať rokov, bol najvyšší čas na súrodenca. Boh im viac detí nepožehnal. Veľmi sa preto trápili a keď prišla Anna, boli veľmi šťastní. Splnil sa im sen o dcérke. Plavovlasý anjelič.

Ešte teraz sa usmieva pri spomienke na to, ako prišla do ich domu. Jedného večera s ňou prišiel domov na statok. Jeho žena Viera ležala na pohovke v knižnici a niečo si čítala.

Nikolaj sa hral pri matke. Keď vošli, všetci zostali trocha v rozpakoch. Až jeho žena pretrhla ticho a povedala:

„Pod' ku mne, moja.“

Dievčatko podišlo k neznámej panej. Bálo sa.

„Povedz mi, ako sa voláš?“

„Anna.“

„Dobre moja, teraz budeš bývať tu. U nás.“

„A to akože navždy?“ - opýtal sa malý Nikola.

„Navždy.“ - odpovedal Alexej Fjodorovič svojmu synovi.

„Ale ja ju tu nechcem!“ - trucovito odpovedal Nikolaj.

Dievčatko sa naľakalo a začalo plakať. Slzičky ako hrachy padali na jej nové šaty. Keď to uvidel malý Nikoluška, zobral ju za ruku a povedal jej:

„Neplač, ja som to tak nemyslel. Pod', ukážem ti hračky.“

A bolo po probléme.

Zobral ju za ruku a odviezol do svojej izby. Daroval jej svoju najobľúbenejšiu hračku, ktorú mu kedysi dala jeho matka. Zamatového zajaca.

„Je tvoj, neplač už.“

Alexej Fjodorovič a jeho manželka Viera na seba pozreli. Toto nečakali. Mysleli si, že budú problémy a ono sa to vyriešilo samo od seba. Netušili, že skutočné problémy ešte len prídu. Deti rástli, manželka sa pominula. Choroba skončila ich šťastný manželský a rodinný život. Deti si dlho nemohli zvyknúť, že ich mama tu už nie je. Anna považovala Vieru za svoju matku. Ona jej tú lásku odplácala nežnosťou. Nikolaj žiarlil na nežnosťky svojej matky a otca voči Anne, aj jej to vyčítal, no matka mu to vysvetlila. Povedala mu:

„Pozri sa, ona nemá vlastnú matku a otca. A ty budeš stále náš syn. To, že sa s ňou maznám, neznamená, že ťa mám menej rada. Alebo, že ju uprednostňujem pred tebou. Mám vás obidvoch rovnako rada. Ste moje deti. Ak ti prekáža, že je tu, dáme ju preč.“

„To nie, nie!“ - kričal Nikolaj.

Predstava, žeby jeho sestrička mala odísť, bola hrozná. „Som rada, že to chápeš.“ - usmievala sa matka na svojho syna.

Knieža Alexej pri spomienke na tieto chvíle zastal a utrel si slzy. Ako ten čas letí. Keď mal Nikolaj pätnásť rokov, odviezol ho do vojenskej školy. Vzpieral sa a trucoval, nechcel odísť. Až mu musel dohovoriť. Ručne. Nechápal ho, veď všetci synovia zo šľachtických rodín chodili do vojenskej školy. Považoval to za jednu z povinností mužov. Vedel, že Nikolajovi sa páčia uniformy a vojenský život. Preto nechápal jeho reakcie. Pravý dôvod, prečo nechcel odísť, netušil. Ani nemohol. Nikolaj sa nechcel odlúčiť od Anny. Niekedy ju aj trápil, ako všetci chlapi v jeho veku. Ale keď niekto druhý ubližoval jeho „malej sestričke“, zúrilo a dotýčnému dal poriadnu príučku. Ale to jeho otec nevedel. A bolo to dobré, že nevedel. Lebo Nikolaj netušil, ako by jeho otec zareagoval, keby vedel, že Annu miluje. „Keby všetko bolo tak, ako predtým.“ - vzdychol si Alexej Fjodorovič.

To, čo mu urobil jeho priateľ, Peter Michajlovič Brylin, nečakal. Boli priateľmi od detstva. Poznali sa toľko rokov. Bojovali vo vojne a teraz toto. Netušil, aké majú Peter a jeho manželka problémy. Vedel, že sa mu páčia aj iné ženy. Často ho preto karhal. Milenky striedal rýchlo. Tajili to on aj Peter Brylin. Hanbil sa preto pred Mášou, aj pred sebou. Netušil, že jeho syn o tom vie. No dlžoby! Ani si nevšimol, kedy sa vlastne Peter dal dokopy s tým Ryškinom. Bol to vášnivý kartár a hazardný hráč. To, že prehral Ryškin celý svoj majetok ho až tak netrápilo. Ale, že jeho priateľ sa dá na také isté chodníčky, nečakal. Keby mu nepožičal značnú sumu peňazí, jeho rodina by bola na ulici. Bývalý hospodár od rodiny grófa Brylina odišiel pre pletky so ženami, hoci to bol vynikajúci správca. A ten súčasný sa vo financiách nevyznal. Preto statok išiel dolu vodou. A Máša bola zvyknutá na prepych. Nechcela sa v ničom obmedzovať. Ako dobrá matka a to bola, chcela svojim dcéram dať slušné veno. Ved' bez vena by jej dcéry zostali bez ženíchov. A tá hanba! To teda nie!

To Mária Alexejevna nemohla pripustiť. Keď sa dozvedela, akú sumu prehral jej muž v kartách s tým nešťastníkom Ryškinom, zúrila ako levica. Alexej Fjodorovič nikdy nevidel žiadnu ženu takto vyvádzať. Jeho Viera bola vždy nežná a pokojná. Nemala príčinu na podobné scény. Nikdy jej na to nedal nijaký dôvod, ani ten najmenší. Jej deti nemali ani tušenia, ako na tom ich rodina v skutočnosti je. Andrej ako dôstojník žil v Petrohrade, dievčatá rozmaznávané matkou si užívali život slečínok na vidieku so všetkým, čo k tomu patrí. Barón Orlov nechcel deti priateľa pripraviť o budúcnosť. Preto sa rozhodol svojmu priateľovi požičať veľkú sumu peňazí. Dôveroval mu. Lenže zistil, že asi spravil chybu. Prešlo niekoľko mesiacov, skoro dva roky, ale Brylin mu peniaze nevrátil do dnešného dňa. Bez akéhokoľvek vysvetlenia. Bol bohatý dosť, tie peniaze mu až tak nechýbali, no vyrovnané dlhy robia dobrých priateľov. Preto sa rozhodol ísť na návštevu. Na poslednú chvíľu si rozmyslel, že správcu Johana so sebou nezoberie. Ráno si ho zavolať a vysvetliť mu, že pôjde sám.

Johan sa s ním rozlúčil. Knieža Orlov v koči rozmýšľal o svojom dlhoročnom priateľovi. Zistil, že sa mu vyhyba. Bolo mu trápne, že musí ísť za ním on. Nemal rád nevyjasnené záležitosti, a tak sa nakoniec rozhodol, že osobne zájde za Petrom Brylinom. Keby mu jeho priateľ otvorene povedal, aby počkal so zaplatením, samozrejme, že by mu vyhovel. Lenže Peter neurobil nič a to ho riadne sklamarlo. Na staré kolená sa zmenil. Alexej Fjodorovič sa s tým nevedel zmieriť. Najal si človeka, ktorý Petra sledoval a ten mu včera v Petrohrade oznámil, že Peter Michajlovič je doma na usadlosti.

Preto hneď odišiel, chcel ho prekvapiť a hlavne vidieť a zhovárať sa s ním. Veľmi sa tešil na súkromné divadelné predstavenie v jeho dome. Ale návšteva rodinných priateľov nezniesla odklad. Takéto a podobné myšlienky blúdili myslou starého Orlova. Ani si neuvedomil a koč vošiel na panstvo grófa Brylina.

„Situácia sa musí raz a navždy vyriešiť.“ - s týmto odhodlaním vstúpil do domu svojho priateľa.

Už na chodbe počul, ako sa Peter a Máša hádajú.

Povedal sluhovi, aby ho ohlásil. Sluha zaklopal a povedal:

„Knieža Alexej Fjodorovič Orlov.“

Zaklopanie a oznam sluhu zastavili prudkú hádku manželov. Jeho určite nečakali. To bolo posledné, na čo by si teraz spomenuli.

„Dobrý deň všetkým.“ - povedal Orlov.

Spomínaní dvaja na neho hľadeli ako na zjavenie.

„Prišiel som navštíviť svojich priateľov a vyriešiť jeden problém.“

„Aký problém?“ - vyletelo z úst Márie Alexejevnej.

„Vy dobre viete, aký.“ - s úsmevom odpovedal Orlov.

„Dobrych priateľov robia vyrovnané dlhy.“

„Alexej Fjodorovič. Najprv sa posad'te, nebudeme predsa pri rozhovore stáť. Marfa, no tak Marfa, kde si?“

Do izby vošla mladá červenovlasá dievčina, slúžka rodiny.

„Tu som, pani, čo prikážete?“

„Dones čaj a koláčky.“

„Ako prikážete, Vaše Blahorodie.“

Slúžka odišla a o chvíľu doniesla pohostenie.

„Prosím, nech sa páči, posad'te sa.“ - ukázala na miesto pre knieža Orlova.

„Musím niečo vymyslieť, ako tie prekliate peniaze nevrátiť. Len neviem ako.“

Usmiala sa na Orlova a opýtala sa ho:

„Ako sa máte, Alexej Fjodorovič? A Nikolaj? Je stále v Petrohrade?“

„Nikolaj. Že mi to hneď neprišlo na myseľ.“

Máša už spriadala svoje plány, ako vyslobodiť jej rodinu z tejto nepríjemnej situácie.

Nikolaj. Ten zatiaľ prežíval krušné chvíle. Ale o tom títo nemali ani zdania.

Kapitola III.

Po včerajšom incidente na ulici a rozhovore s rodinou Vorotynských, ktorí boli u nich na návšteve, ho bolela hlava. Celú noc nespál a stále a stále prežíval včerajší deň.

„Dobrý večer dámy, pane.“ - Nikolaj sa uklonil a pobožkal ruku najprv najstaršej dáme, matke pána Vorotynského, potom jeho manželke.

Podal ruku grófovi.

„Prosím, nech sa páči. Sadnite si.“

„Ako sa má naša nádejná herečka?“

„Myslím, že teraz už celkom dobre.“

„Ako to myslíte, že teraz už dobre? Bolo jej zle, alebo je nedajbože chorá? Dohodli sme sa na malom súkromnom vystúpení. Dúfam, že otec vás oboznámil so všetkým.

A kde vlastne je? Rád sa s ním porozprávam.“

„Áno, povedal mi. Musel nečakane odcestovať.“

Na statok. Tešil sa na dnešný večer, no musíte sa uspokojiť s mojou prítomnosťou. Dúfam, že vám to neprekáža.“

„Samozrejme, že nie.“ - ozvala sa staršia grófka Vorotynská.

Nikolaj jej bol veľmi sympatický. Podobal sa na svojho deda Orlova. A do toho bola ako mladučké dievčatko zamilovaná. Ale to nikto z prítomných nevedel. A načo by aj mal. Prečo spomínať na staré hriechy. Veď to bolo tak dávno, viac ako päťdesiatpäť rokov. Usmiala sa na mladého muža.

„To som rád, prosím, nech sa páči, služobníctvo prichystalo malé občerstvenie. Nech sa páči do jedálne. Ja medzitým zájdem pozrieť, čo je s Annou. Majte chvíľu strpenia. S dovolením.“

„Samozrejme, samozrejme.“ - odpovedal gróf Vorotynský.

Hostia odišli do jedálne a Nikolaj vyšiel na dvor. Potreboval sa nadýchať čerstvého vzduchu. Nevedel, čo povedať Anne a akú výhovorku povedať host'om. Poobzeral sa po panstve, keď tu zrazu začul nejaký divný zvuk. Zaostril zrak a uvidel malé šteniatko trasúce sa

od zimy a hladu. Usmial sa na neho, zobral ho na ruky. Už vie, čo povie Anne. Skúsi to. Cestou sa zastavil v kuchyni, poprosil slúžku, aby dala šteniatku niečo pod zub. Medzitým si rozmyslel, čo povie Anne na ospravedlnenie. Nevedel, v akom stave ju nájde. Radšej by išiel znova na Kaukaz, ako pozerat' do očí žene, ktorej ublížil a ktorú miluje. Ani sám nevedel, ako sa to stalo, kedy sa vlastne do nej zamiloval. Prišla ku nim ako malé dievčatko. Hneď od prvej chvíle si získala jeho srdce. Nejaký čas aj žiarlil, myslel si, že ju majú rodičia radšej ako jeho. Preto prichystal Anne nejedny krušné chvíle. Strpčoval jej život na každom kroku. Niekedy ho až zahanbovala tým, že neprotestovala, nežalovala rodičom. Často spomínal na rozhovor s matkou, keď mu vysvetlila, že ich má rovnako rada. Keď začal dospievať, začínal sa báť svojich vlastných citov a pocitov. Báľ sa reakcie otca. Ved' mu stále pripomínal, že Anna je jeho sestra, že musí na ňu dávať pozor a ochraňovať ju.

Do určitého veku mu to neprekážalo. Každý deň sa spolu hrali, vyvádzali rôzne pestvá. Často jej ubližoval, hlavne slovne. Niekedy ju ťahal za vrkoče. Strapatil vlasy, až kým ich nemala celé popletené. Keď ju potom česali, plakala. Ale nikdy nepovedala, že to bol Nikolaj. Tým si ho získala ešte viac. Nedával jej to najavo, tváril sa prísne, veď bol jej starší brat. Keď prišiel čas odísť do vojenskej školy, bol to preňho šok. Každý deň bol s rodinou, hlavne s Annou, a teraz to malo byť inak. To si nevedel a nechcel predstaviť. Ale čo zmôže pätnásťročný chlapec proti vôli svojho otca? Musel jednoducho poslúchnuť, nemal inú možnosť.

Po odchode z domu strašne trpel. Neprítomnosť rodiny a Anny znášal ťažko. Najprv smrť matky a teraz odchod z rodného domu. Prítomnosť rovesníkov a vojenský život, ktorý ho ako inak lákal, mu pomohol prekonať tieto pocity. Občas prišiel domov na statok, ale potom bol na tom ešte horšie. Takže sa stretnutiam s Annou radšej vyhýbal. Keď ju videl, trápil sa ešte viac. Nikomu sa nemohol zdôveriť so svojimi citmi. Uzavrel sa do seba. Vymyslel si pre seba ospravedlnenie.

„Koho zaujímajú pocity Nikolušku? Nikoho.“

A tak sa stal neprístupným kniežaťom, Nikolajom Alexejevičom Orlovom. Svoju mužnú krásu si neuvedomoval. Vedel, že Anna nikdy nebude jeho, preto sa rozhodol, že sa nikdy neožení. Ženy bude využívať len pre svoje potešenie.

„Ved' mi môžu patriť všetky ženy, čo tam po jednej!“ - utešoval sa.

Chcel tie pocity vyčiarknuť zo svojho srdca. Často bol spoločníkom krásnych žien na panovníckom dvore. Ženy jeho prítomnosť vyhľadávali, pretože bol iný ako ostatní muži. Jeho ironické poznámky boli často veľmi zaujímavé. No dával si pozor, aby neurážali. Jeho smiech trochu zľahčoval iróniu, preto bol považovaný za výborného spoločníka. V dôstojníckej uniforme vyzeral ako ideál mužskej fyzickej krásy. Vysoký, štíhly brunet s uhrančivými modrými očami. Aby zabudol na Annu, prihlásil sa dobrovoľne do bojov na Kaukaze. Jeho otec bol nadšený. Aj on bol vojak, vedel, čo to vo vojenskej kariére znamená.

Netušil, že jeho syn to nerobí pre kariéru. Chcel vedieť, ako zareaguje najmä Anna. Nepovedala nič, len zbledla a stisla pery. Poprial mu skorý návrat. Nevedel, že každý deň v noci plakala. Keby to bol vedel, vrátil by sa skôr. Na bojisku nebol čas myslieť na city. Jedinou útechou boli listy z domova. Všetky listy, ktoré písal otec, alebo Anna, nosil zabalené vo vyšívanej vreckovke a zviazané stužkou z Anniných vlasov. Jedného dňa keď vedel, že čoskoro odíde, potajomky vošiel do Anninej izby. Chcel si niečo zobrať, aby mu to pripomínalo domov a milovanú ženu. Na stole zbadal práve dokončenú vyšívanú bielu vreckovku. S Anniným emblémom. Vedľa zbadal bielu stužku, ktorú často nosila. Schmatol obidve veci a už ho nebolo. Nechcel, aby ho niekto videl. Vydýchol si, až keď bol späť vo svojej izbe. Nevedel, čo by mal povedať na ospravedlnenie. Listy nosil vo vnútornom vrecku uniformy, priamo na hrudi. Prvé mesiace vnímal vôňu, ktorá bola Anninou vôňou a vôňa Anny, to bol domov.

Tá časom vyprchala, ale on si ju stále pamätal. Všetko, čo prežil na Kaukaze, bolo strašné.

Boj bol krvavý, stratil tam niekoľkých priateľov z vojenskej školy. Poznali sa od detstva, bojovali spolu a zrazu boli mŕtvi. Naučil sa s tým žiť. Bol niekoľkokrát ľahšie zranený, ale odmietol vrátiť sa domov. Po roku a pol prišiel list z cárskeho dvora, že sa má vrátiť do služby. Naspäť na cársky dvor. Za jeho vojenské zásluhy ho vyznamenali službou cárovičovi. Mnohí jeho bojovní druhovia mu povýšenie a odchod domov závideli. Odmietol, pretože domov sa nechcel vrátiť. Dohovoril mu jeho dlhoročný priateľ Michail Melikov. Aj on sa mal stať pobočníkom následníka trónu. A tak sa po dlhom čase vrátili domov obaja. Kaukazu aj tak mali plné zuby. Každý išiel najprv domov, Nikolaj na statok k otcovi a Anne, Michail k sestre. Jeho rodičia žili v Taliansku. V Petrohrade, ako bol krásny, im bolo stále zima. Mali tam príbuzných, značný majetok, preto radšej žili tam. Michailova sestra Natali bola dvornou dámou cárovnej. Patrila medzi najkrajšie ženy na dvore. Nikolaj sa ponáhlal domov, predsa prešlo toľko času, otec už nebol najmladší, v poslednom čase často chorľavel, ako mu

písala Anna. Chcel ho vidieť. Ale hlavne ju. Báľ sa toho stretnutia. Tak, ako sa báľ dnes, báľ sa aj vtedy, keď sa po rokoch štúdia vo vojenskej škole a vojenskej službe vracal domov. Odišiel a Anna bola malou sestričkou. Prišiel domov a bola prvá, koho v dome stretol. Keď ju uvidel, vyrazila mu dych. To už nebola jeho malá sestrička. Bola to mladá, krásna dáma s najkrajšími modrými očami, aké doteraz videl. No tie oči boli plné niečoho, čo ho miatlo. Tie si všimol ako prvé. Nejaký smútok, ktorý skrývala, z nej urobili nežnú a zraniteľnú mladú ženu. Vtedy na ňu hľadel a nemohol sa vynadívať. Mladá žena začínala byť v rozpakoch, ale otec, ktorý prichádzal, zachránil situáciu. Zvítanie nemalo konca kraja. Alexej Fjodorovič syna stále objímal, potľapkával ho po pleciach, od radosti sa stále smial. Po chvíli mu povedal:

„Pozri sa, z tvojej malej sestričky nám vyrástla krásavica.“

Nikolaj sa uklonil a pobožkal Anne ruku. Ona sa mu tiež uklonila, ako dobre vychovaná slečna z vyššej spoločnosti. Vtedy pochopil, že čas detských hier je nenávratne preč.

Za nejaký čas sa vydá a odíde z domu. To si nevedel a ani nechcel predstaviť. Jeho Anna bude žiť s iným mužom. To nikdy! Preto po čase požiadal o uvoľnenie z vojenskej služby. Všetci sa čudovali. Bol vynikajúci dôstojník, zodpovedný, priamy, kultivovaný. Nikto nechápal jeho náhle rozhodnutie. Jeden človek predsa len niečo tušil. Keď vtedy oznámil otcovi, že odišiel z armády dobrovoľne, kričal na neho, zúrilo, vykrikoval mu, že ho vydedí. Nakoniec to neurobil. Otcovo správanie očakával, no nevedel, čo na to povie Anna. Nepovedala zase nič. Len opäť zbledla a trochu posmutnela. Nikolaj tomu nerozumel.

Preto radšej odchádzal častejšie do Petrohradu. Zabaviť sa. Ale hlavne zabudnúť. Spoločníka Anne robil otec, preto bol spokojný. Žiadny sok na blízku. Keďže vedel, že Anna nikdy nebude jeho ženou, začal dvoriť jednej mladej dáme. Pre neho to bolo len také chvíľkové pobavenie, nič zaväzujúce. Nemyslel to naozaj, chcel hlavne zabudnúť. Ale mladá dáma si to vysvetlila po svojom a bol z toho škandál. Keď sa o tom dozvedel jeho otec, znova zúrilo.

„Robíš mi iba hanbu! Kompromituješ seba, mladú dámu a mňa. A čo Anna?! Ani sa nebude môcť vydať. Budú ju považovať za slečnu z neslušnej rodiny!“

Ale on na to nedbal. Nemôže mať Annu, tak mu bolo všetko jedno. Netušil, ako ju tým zraňuje. Vyhýbala sa jeho spoločnosti ako mohla. On to cítil, preto začal vymýšľať všelijaké zámienky, len aby ju mohol vidieť. Často ju urážal a ponižoval. Anna Nikolajovo správanie niesla ťažko. Ticho trpela jeho nálady, ale jeho otcovi nepovedala nič. Knieža Orlov o tom ani netušil. Nechápala jeho správanie, veď pred niekoľkými rokmi im bolo spolu tak dobre. Ona a jej starší brat. Lenže vtedy boli ešte deti. Nevedela si vysvetliť jeho správanie. Niekoľkokrát sa ho na to opýtala, no on ju vždy odbil nejakým žartom, alebo ďalšou urážkou. Viackrát ušla, aby pred ním neplakala. Len zamatový zajačik a nočná tma boli svedkami jej slz. Ďalší úder prišiel vtedy, keď jej Orlov vysvetlil, kto je. Povedal, že nie je zo šľachtickej rodiny, že je nevoľníčka. No im neprekáža, že nie je urodzená. Dali jej pocit spolupatričnosti do rodiny, vychovanie. Bola ich Annou.

Lenže ona videla situáciu inak. Nechcela milodary, chcela svoje miesto na slnku. So všetkým, čo k tomu patrí. Nemala záujem o omrvinky. To, že je chudobná sirota, dokonca neurodzená, ešte neznamená, že nemá právo na svoj vlastný život, na skutočnú lásku. Dozvedela sa, že gróf Vorotynský pomáha nevoľníkom. Dovolí im hrať v divadle. Ak by sa jej to podarilo, bola by slobodná, nemusela by byť odkázaná na milosť a nemilosť svojho pána. A ten Nikolaj, s ktorým strávila celé detstvo, jej teraz prekazil plány do budúcnosti. Veľmi sa preto na neho hnevala. Uvedomovala si, že musí túto príležitosť využiť, čo ak ďalšia nepríde. Sedela na svojej posteli. Umytá, učesaná, v krásnych šatách a mračila sa. Vtom niekto zaklopal. Anna neodpovedala. Klopanie bolo silnejšie, až napokon sa dvere otvorili. Do miestnosti vošiel Nikolaj. Prudko vstala.

„Neučili vás, že treba počkať na dovoľenie vojsť? Prečo ste prišli? Nechcem vás ani vidieť! Dnes bol najdôležitejší deň v mojom živote! A vy ste všetko pokazili! Chod'te preč!“

Nikolaja jej slová prekvapili. Čakal, že sa bude hnevať, jej reakcia mu vyrazila dych. Veď je to len divadlo! Prečo tak vyvádza? Netušil, aké má Anna plány do budúcnosti. Stále síce počúval otca o jej talente a jeho túžbe, aby sa stala herečkou, no nevedel, že sú to aj jej plány. Poznal herečky z Petrohradu. Nemal o nich vysokú mienku. Tie, s ktorými sa stretol, boli skoro všetky ľahkovážne ženy. Vedel, že ona nie je taká, preto nechápal, prečo sa tak rozhodla. Začínal tušiť, že rozhovor nebude prechádzka ružovou záhradou. Musel sa s ňou porozprávať, nechcel v jej očiach vyzerat' horší, ako už bol. Sťažka prehltol, nadýchol sa a začal hovoriť...

Kapitola IV.

„Čo to len ten starý Orlov chcel?“ - hovoril si Johan Steiner.

„Najprv, aby som šiel k Brylinovým s ním, a potom nie? Aj tak dobre, nech si teda problémy rieši sám. Ja mám aj inej práce dost.“

Tá práca spočívala vo výbere ďalšej nevoľníčky pre skrátenie dlhej chvíle. Ženám nevedel odolať. Máša bola v Petrohrade, musel si nájsť nejakú náhradu. Vedel, že jeho pán požičal susedovi značnú sumu peňazí. Ved' bol jeho správcom. Ale do súkromných záležitostí Orlova sa nestaral. Platil ho dobre, nestaral sa o nič, len o to, čo mu jeho pán prikázal. Len Máša stále do neho vrtala. Stratil pre ňu hlavu. On, muž v najlepších rokoch, a ona mladá a krásna. Keď bol s ňou, strácal nad sebou kontrolu. Urobil by pre ňu čokoľvek. No ona žiarlila hlavne na Annu. Tušila, že sa mu Anna páči. Chcela ho mať pre seba.

Nechcela robiť celý život iba slúžku. Chcela krásne šaty, pohodlný život. To všetko by mohla dostať ako manželka správcu. Preto sa okolo neho točila. Bol jej trocha sympatický, ani ho tak neľúbila, ale prekážalo jej, že stále behal okolo nejakej sukne.

„Veď ja ťa skrotím. Budeš ako baránok. A s Annou to nejako vyriešim.“

Preto súhlasila, že odíde do Petrohradu. Ako komorná. Neznášala Annu od detstva, ale nedávala najavo svoje skutočné pocity. Slečinka a nevoľníčka. Nemohla si pohnevať svojho pána. Orlov by ju predal a u nového pána by bolo možno všelijako. Alexej Fjodorovič svojich nevoľníkov nebil, nech už urobili čokoľvek. Aj keď ho neznášala, dobre si uvedomovala, že nemôže stratiť miesto nevoľníčky u takého pána. Preto si dávala pozor, čo povie a čo urobí. Keď videla Nikolaja s Annou v náručí a on jej dával nové príkazy, v duchu zúrila. Zase jej bude posluhovať. A keď ešte dodal, že ju príde skontrolovať, myslela si, že ju roztrhne od zlosti. Ona, taká krásavica, musí robiť slúžku svojej rovesníčke.

Anna videla Mášu ako sa tvári, tak ju radšej poslala preč. Pozнала ju od detstva, vedela, čo tie pohľady znamenajú. A nechcela zbytočné otázky, ktoré by jej slúžka dávala. Dievčina si trasúcimi rukami zobliekla roztrhnuté šaty. Pochopila, čo všetko sa mohlo stať.

„Keby nebol Nikolaj prišiel včas, tak...“

„Ale veď kvôli nemu sa to stalo!“ - vykrikla nahlas.

Ešte ho nevidela takého nahnevaného. Aj ona sa ho bála, nielen muži, ktorí ju napadli. Mala strach, hrozne sa bála, ani nie tak o seba, ako o neho. Keby ich naozaj napadli, veď boli v prevahe, ublížili by im. A možno by ich aj...

Zamrazilo ju pri spomienke na danú udalosť. Keby sa mu niečo stalo... Veľmi ťažko znášala Nikolajovu neprítomnosť. Veľmi dobre si uvedomovala, že už nie sú deti, že život bude iný, možno aj nie taký, aký by chcela. Bála sa okamihu, keď si Nikolaj privedie svoju manželku do domu. Musela by odísť. Ak by sa dovtedy ona sama nevydala za nejakého muža. Nevedela si však predstaviť taký život. Všetkých mužov porovnávala s Nikolajom.

Ani jeden však nebol ani trocha podobný jemu. Hoci ju v poslednom čase stále urážal a ponižoval, vedela, že to nemyslí až tak celkom vážne. Ved' keď boli deti, stále ju ochraňoval, nemohol sa predsa až tak zmeniť. Tomu neverila. Usmiala sa pri spomienke na detstvo. Od samého začiatku ju mal rád. Ved' jej daroval svoju najobľúbenejšiu hračku, zajačika. Ani dnes bez neho nezaspala. A ak sa cítila osamelá, alebo smutná, tak stačilo zobrať do náručia zajka a hneď jej bolo lepšie.

Trpela, veľmi trpela tým, ako sa k nej správal. Bolelo ju, že mal pletky so ženami. Videla, ako ich niekedy zneužíva. Nikdy mu nič nepovedala. Ved' ako by aj mohla. Aj tak by sa tým nič nevyriešilo. Keď sa vrátil z Kaukazu, nohy sa jej podlamovali od pocitov, ktoré prežívala. Mlčala však. Už neboli deti, ten čas, ktorý spolu trávili sa nevráti a všetkých ich čaká nový život.

Pevne sa rozhodla, že sa stane herečkou a odíde z domu kniežaťa Orlova. Ešte nevedela kam, ale rozhodla sa, že odíde. Keby dostala miesto v cárskom divadle, bola by samostatná, ale hlavne sebestačná.

Mohla by bývať sama. Prenajala by si v Petrohrade malý byt. Bola by svojou paňou. Tá predstava bola opojná. Uvedomovala si, že nemá reálne predstavy o skutočnom živote mimo domu, v ktorom žila. Nikdy sa nestarala o financie. Toho sa bála najviac, aby sa jedného dňa neocitla na ulici a v biede. Vôbec neuvažovala o tom, žeby sa mala vydať a žiť s nejakým mužom ako manželka a matka jeho detí. To neprichádzalo do úvahy. Ak to nebude taký muž ako Nikolaj, potom nechce nikoho. Lenže Nikolaj bol len jeden. A on bol jej starší brat, hoci nevlastný. On nemohol byť jej manželom... Pri tomto sa začervenala. „Ako to rozmýšľam!“ - bála sa čo i len pomyslieť na to, čo k nemu vlastne cíti. Nechcela na to myslieť, no všetky jej myšlienky sa týkali Nikolaja. Len to, že stále spomínala na ich detské šantenie, jej pomohlo prekonať jeho dlhú neprítomnosť. Radšej ho videla stále v prítomnosti nejakej inej ženy, ale v Petrohrade, ako ďaleko na Kaukaze, kde mu každú minútu hrozila smrť.

Listy, ktoré posielal, čítala toľkokrát, že ich vedela naspamäť. Pri spomienke na jeho zranenia sa chvela. Aby si jeho otec nerobil starosti aj o ňu, plakala tajne. V noci. Nikdy mu nedala najavo, čo v skutočnosti cíti k jeho synovi, veď to ešte ani sama nevedela. Nebola si istá, ako by zareagoval. Bola stále bledšia a smutnejšia. Prebdeté noci zanechávali stopy na jej tvári a zdraví.

Ale nest'ážovala sa. V prítomnosti Alexeja Fjodoroviča Orlova sa usmievala, takže si nič nevšimol. Nemala čas nudiť sa, žili spoločenský život. Často chodili na návštevy do popredných petrohradských rodín. Najčastejšie k Vorotynským. Grófka Katarína si ju oblúbila. Aj Anna ju mala rada. Katarína bola stará pani. Do osemdesiatky jej chýbalo pár rôčkov. Okolie ju považovalo za dámu starého sveta. Anne sa páčila, pretože bola priama. Svoje názory hovorila nahlas, bez ohľadu na postavenie spolubesedníkov. Všetci ju rešpektovali. Za mlada bola veľmi pekná, vychýrená krásavica. Porodila štyroch synov. Žila s najmladším, starší traja padli vo vojne s Napoleónom.

Preto si ju vážil aj panovník. Bola matkou padlých hrdinov. Anna a grófka Katarína sa spolu často zhovárali, Anna jej nahlas čítala z obľúbenej knihy. Stará grófka rada počúvala jej hlas. Upokojoval ju. Mala dievčinu skutočne rada. Preto sa chcela osobne zúčastniť na malom súkromnom predstavení v dome kniežaťa Orlova. Málokedy vychádzala z domu. Vek a zdravie jej to nedovoľovali. Teraz urobila výnimku. Preto ju Anna nechcela sklamať. Ten hrozný Nikolaj všetko pokazil. Hnevala sa na neho. Aj napriek tomu, že ju zachránil. Takto rozmýšľala Anna, sediac na posteli, keď začula klopanie na dvere.

„Kto to môže byť? Možno Máša, asi jej predsa len nedalo a prišla dokončiť svoje povinnosti.“

No klopanie bolo nástojčivejšie, až sa dvere otvorili a vo dverách stál on. Nikolaj v plnej kráse, až jej srdce poskočilo. Bol nádherný. Lenže ona sa na neho hnevala. Prekazil jej plány a to mu len tak ľahko nezabudne. Vstala.

„Neučili vás, že treba počkať na dovolenie vojst? Prečo ste prišli? Nechcem vás ani vidieť! Dnes bol najdôležitejší deň v mojom živote! A vy ste všetko pokazili! Chod'te preč!“

Neveriacky na ňu hľadel. Takú ju nespoznával.

V poslednom čase bola tichá a utiahnutá. A zrazu taký krik.

V hrdle mu navrela hrča. Mal väčšiu trému, ako pred panovníkom.

„Anna, prišiel som sa vám ospravedlniť. Prosím vás, odpustite mi.“ - sklonil hlavu.

„Ja som to tak nemyslel.“

„A ako ste to mysleli?! Už ste zabudli na to, ako ste sa mi posmievali a urážali ma?!“

„Chcel by som svoju chybu napraviť, len neviem ako.“ - hovoril smutne.

„Ja vám nerozumiem. Hovoríte, že chcete napraviť svoju chybu? Ako? Od tohto večera závisela moja herecká kariéra, malo sa rozhodnúť, či budem účinkovať v cárskom divadle! A vy ste to prekazili. Vy!“ - začala zlostne chodiť po izbe.

Nikolaj sa cítil strašne. Takto si rozhovor nepredstavoval. A to ešte nehovoril s Vorotynským a s otcom.

„Anna, to som netušil, je mi to veľmi ľúto, prepáčte.“

„Čo mám z toho vášho prepáčte?“

„No nič.“ - odpovedal Nikolaj.

Stál tam ako taký malý chlapček, až ho bolo Anne ľúto. Musí ho chvíľku potrápiť, veď on ju trápil často. Nech si aspoň trocha užije, nech vie, aké to je, ak niekto trápi toho druhého.

„Veď práve, že nič. Chod'te preč! Nechcem vás vidieť!“

Bol šokovaný. Nebol schopný ďalšieho slova, ani pohybu.

„Čo tu tak stojíte? Chod'te preč! S vami sú stále len problémy! Každému prinášate len sklamanie a bolesť. Mne strpčujete život na každom kroku, stále beháte za nejakými ženami. Ste sukničkář a nevďačný syn! Váš otec je chorý, je mu často zle, ale vy ste si to ani nevšimli, že? Nikto vás nezaujíma, vaša rodina akoby ani neexistovala. Zaujíma vás len zábava. Zabudli ste na svoje povinnosti. Mali by ste svojmu otcovi pomáhať. Lenže vám sa nechce! Je predsa pohodlnejšie sa iba zabávať, ako aj niečo robiť!“ - oči jej blčali hnevom.

Od vzrušenia bola celá ružová. Takú ju Nikolaj ešte nevidel.

Toto, že je tichá a skromná Anna, jeho malá sestra?

Nevedel, že ju trápia jeho pletky so ženami. Myslel si, že jej na tom nezáleží. A otec? Nie je už najmladší, ale, žeby bol chorý? Anna má pravdu, nevšimol si nič z toho, čo mu vyčítala. Zrazu si pred ňou kľakol. Anna naňho neveriacky hľadela.

„Anna, moja malá sestrička, nehnevaj sa na mňa. Už to viac neurobím. Prosím ťa, prepáč mi.“ - prosebne na ňu hľadel.

„Nikolaj, čo to robíte?! Okamžite vstaňte!“

„Nie, kým mi nepovieš, že sa na mňa nehneváš.“

Prudko sa nadýchla. Nevedela, čo robiť. Nikolaj na kolenách! Pred ňou!

„Dobre, prepáčim vám, ale už to viac nerobte!“

„A čo?“

„Akože čo?! Neubližujte svojmu otcovi a mne. Vaše slová a správanie nás v poslednom čase veľmi ranili.“

Hľadel na ňu a bolo mu úzko.

„Prosím vás, vstaňte, niekto nás uvidí a môže si to nesprávne vysvetliť. A to by som nechcela.“

Jeden pár očí to predsa len videl a vysvetlil si to po svojom.

„Takže mi odpúšťáš?“ - nesmelo sa opýtal Nikolaj.

„Nie celkom, len už vstaňte!“

„Ako si to myslela, že nie celkom?“

„No, ešte si rozmyslím, či vám naozaj odpustím.“

„Lenže ja nevstanem, kým mi celkom neodpustíš!“ -

Nikolaj stále na kolenách prosebne hľadel na Annu.

Bol pevne odhodlaný nevstať, kým mu neprepáči.

„Prosím vás, vstaňte! No tak dobre, odpúšťam vám.“ -

videla, že nevstane, preto sa vzdala.

„Inak Nikolaj Alexejevič, pripomínam vám, že je to

vydieranie. Musíte mi sľúbiť, že sa zmeníte.“

„To som chcel počuť.“ - postavil sa a usmial sa

na mladú ženu.

„Slovo Nikolaja Alexejeviča Orlova!“

Ona sa však neusmievala. Ešte stále bola v šoku, že kľáčal

pri jej nohách. Ako stredoveký rytier pri dáme svojho srdca.

Túto myšlienku rýchlo zaplašila.

„Bože, ale čo povieme Vorotynským?“ - opýtal sa

Nikolaj.

„Neviem, musíme niečo vymyslieť.“ - dumala Anna.

„Ale čo, to nebude také jednoduché. Vôbec nič mi ne... na... pa... dá...“ - nechápavo pozeral na smejúcu sa Annu. Ved' pred chvíľou by mu najradšej vyškriabala oči a teraz sa smeje.

„Prosím vás, z čoho sa smejete, madmoiselle?“

No Anna sa chichúňala a nevedela prestať.

„Čo to máte vo vrecku?“ - povedala medzi smiechom.

Bolo jej veselo, keď uvidela vážneho Nikolaja s pohybujúcim sa vreckom na kabáte. Niečo vo vrecku sa pohybovalo. Najprv pomaly a potom rýchlejšie, až sa vrecko otvorilo a z neho vykukla malá hlávka. Šteniatku bolo vo vrecku horúco a dlho. Tak sa rozhodlo, že už nebude zavreté, ale obzrie si svoj nový domov.

„Na neho som celkom zabudol. To je darček odo mňa.

Na uzmierenie.“

„Aké rozkošné šteniatko! Je naozaj pre mňa?“

„Áno, dnes som ho našiel, je vaše.“ - s úsmevom podal Anne malého psíka.

Ten spokojne zazíval.

„Dám mu meno Nezábudka, aby vám pripomínal túto chvíľu.“ - povedala Anna, keď ho hladkala.

„Je naozaj krásne. Ďakujem.“

„Nechcem byť nezdvorilý, ale dole čakajú Vorotynskí a ja neviem, čo im mám povedať.“

„Viete čo, povedzte... povedzte, že som chorá, mám migrénu a necítim sa dobre. Ja si zatiaľ ľahnem, aby to vyzeralo vierohodne.“

„A čo predstavenie? Hovorili ste, že vám na ňom veľmi záleží.“

„Gróf Vorotynský je cháпavý, možno mi dá ešte jednu šancu.“

„Budem sa modliť, aby to tak bolo.“ - povedal Nikolaj a s vďakou sa pozrel na Annu.

„Nezabudnite na svoj sľub.“

„Dal som svoje slovo a knieža Orlov vždy dodrží svoje slovo, to by ste mali vedieť.“ - zvrtol sa na päte a odišiel z Anninej izby.

Vydýchol si. Jej odpustenie by mal. Zavrel za sebou dvere a oprel sa o ne. Golier bol zrazu priúzký.

„Tak toto bolo horšie ako na Kaukaze.“

V hlave mal totálny zmätok. Nadýchol sa a pomaly odchádzal po chodbe. Zišiel dole k host'om, aby im oznámil, že Anna sa dnes necíti dobre. Leží, lebo ju veľmi bolí hlava a nemôže dnes hrať sľúbené predstavenie. Rodina Vorotynských bola veľmi sklamaná. Tešili sa zbytočne.

„Môžeme ju aspoň vidieť?“

„Isteže áno, pod'te, rada vás uvidí.“ - odpovedal Nikolaj. Spoločne vošli do Anninej izby. Ležala prikrytá až po bradu. Vyzerala bledo a strhane. Zľakol sa.

„Čo sa to deje? Vari je naozaj chorá?“

„Je nám veľmi ľúto, že dnešný večer dopadol takto.

Dúfame, že vám čoskoro bude lepšie.“

„Cítim sa hrozne, rozbolela ma hlava, bolí ma celé telo.“

„Dušinka, dieťa drahé. Celé dni ste sa len učili a učili, chodili na návštevy, ani sa nečudujem, že vás bolí hlava. Oddýchnite si, môj syn vám dá ešte ďalšiu šancu.“ - grófka Katarína Vorotynská pozrela na svojho syna.

„To viete mama, že dám Anne ešte ďalšiu príležitosť. Rád si ju v blízkej budúcnosti vypočujem.“

„Ďakujem vám.“ - ozvala sa slabým hláskom Anna.

„Poďme už, Anna si potrebuje oddýchnuť. Do videnia, Anna.“ - skonštatovala Katarína.

Videla, že je čas na odchod. Odišli z Anninej izby. Nikolaj odprevadil rodinných priateľov až ku koču. S vďakou pobožkal ruku starej grófke. Zachránila ho. Anna by mu to neodpustila. A on by neodpustil sebe, že jej ublížil. Potom rýchlo utekal naspäť k svojej milovanej. Znepokojilo ho, ako vyzerala. Zaklopal na dvere. Tentoraz čakal na dovolenie vojsť dnu. Usmievala sa, po chorobe nebolo ani stopy. Vyjavene na ňu hľadel.

„Čo sa to tu deje ? Ste chorá, alebo nie? Odpovedzte mi!“

„Nič mi nie je. Musela som predsa zahrať divadlo, aby mi uverili. A vidím, že uverili všetci, vrátane vás.“

„Veľmi som sa zľakol. Lenže, ako budem vedieť, kedy ste chorá a kedy nie?“

„Nikolaj, ste slepý? Veď grófka Katarína vie, že mi nič nie je. Žmurkla na mňa, pochopila, že potrebujem pomoc.

Pozná ma dobre. Zabudli ste, že spolu trávime veľa času?“

„Veľmi som sa naľakal. Toto mi viac nerobte!“ - trochu vyčítavo povedal Koľa.

„Musela som predsa svojho neposlušného brata nejako potrestať.“ - znova sa na neho usmiala.

Hľadel na svoju lásku. Zamračil sa, keď povedala slovo „brat“. Toto oslovenie ho hnevalo stále viac a viac a pripomínalo mu nevýhodiskovú situáciu.

„Dobre, prijímam váš trest. Oddýchnite si, dobrú noc.“ - odišiel smutný do svojej izby a celú noc rozmýšľal o tom, čo mu Anna povedala.

Nemal ani potuchy o tom, že jeho správanie ju zraňuje. Bol z toho zistenia zdrvený. Ráno prinieslo nový deň a nového Nikolaja Orlova.

Kapitola V.

Otvorila oči, bolo krásne ráno. Posadila sa na posteli. Šteniatko vedľa nej si spokojne podriemkavalo. Zrejme bolo pri novej panej spokojné. Usmiala sa na neho, pes a zajačik. Jej kamaráti. Lebo Kost'ovi, ako nazvala psíka sa zajačik zapáčil. Schúlil sa zajkovi do náručia, ako keby to bola jeho mama.

„Pospí si Kost'a.“

Dala mu iné meno. Bolo by nanajvýš čudné, keby sa pes volal Nezábudka. Vstala a zarazila sa. Na stolčeku bola váza plná kvetín. Pri pohľade na kvety jej bolo dobre na duši.

Nikolaj vstal, slnko ešte ani nevyšlo. Po bezsennej noci odcestoval na statok. Rozhovor s Annou ním hlboko otriasol. Rozhodol sa, že začne hneď ráno. Otec predsa potrebuje jeho oporu. A chcel mu povedať, čo sa včera stalo. Pravdu. Vedel, že ho za to nepochváli, ale nechcel mu klamať.

Aj tak by pravda nakoniec vyšla najavo. Preto vstal veľmi skoro ráno a odišiel do záhrady. Natrhal kvety a dal ich do Anninej izby. Vošiel potichučky do jej spálne, položil kyticu kvetov a chcel odísť. Neodolal a pozrel sa na spiacu krásavicu. Bola sladká. V spánku jej jemné črty boli ešte krajšie. Tisla k sebe svojho zajačika a malého psíka. Žiarlil na tých dvoch. Chcel ich miesto. Najradšej by si k Anne kľakol a pobožkal ju. To však nemohol. Ticho si vzdychol. Potichu vyšiel z izby. Aj tak bol šťastný, že ju uvidel. Srdce mu divo bilo od najkrajších citov, akých je schopný len človek.

„Anna, moja láska, dozvieš sa niekedy, že ťa milujem?“

Vysadol na koňa o odcválal na usadlosť. Túžil po nej ako muž po milovanej žene. Len-len, že sa ovládol, keď na ňu spiacu hľadel. Lenže Anna neopätuje jeho city! Výsmech alebo odmietnutie by nezniesol. Svieže ráno a rýchly cval schladili jeho túžbu. Aspoň na krátky čas. Tešil sa na Natašu. Jej dobrotám nevedel odolať. Hlavne pirôžky. Tie mali radi obidvaja.

„Anna, drahá...“

Knieža Orlov starší zatiaľ prežíval ťažké chvíle. Rozhovor v rodine priateľa Brylina bol plný hnevu, vášne, kriku a potlačovanej nenávisti. Hlavne zo strany grófkы Brylinovej.

„Knieža, ponúknite sa, nech sa páči, zajedzte si koláčikov, vypite si čaj.“ - núkala svojho nevítaného hosťa Mária Alexejevna.

„Ďakujem.“

Zobral si kúsok koláčika, odpil zo šálky čaju.

„Lenže neprišiel som na čaj, ale porozprávať sa. Chcel by som vedieť, aké máte dôvody, aby ste sa predomnou skrývali, Peter Michajlovič?“

„Ale, veď ja sa neskrývam. Čo to hovoríte!“ - odporoval mu Peter Brylin.

„Tak prečo som stále dostával odkazy, že nie ste doma, aj keď ste tu boli? Vaši sluhovia mi to potvrdili.“ - oponoval Orlov.

Tých utáraných sluhov dám zbičovať.

„Alexej Fjodorovič, nestretávali sme sa a nenavštevovali sme sa, lebo sa na vás hneváme!“ - pokračovala Mária Alexejevna Brylinová.

„Vy sa na mňa hneváte! To ja mám dôvod hnevať sa na vás!“ - vykrikol Orlov.

„Hneváme sa na vás kvôli vášmu synovi.“

Peter Brylin chcel niečo povedať, no Máša ho pod stolom kopla do nohy.

„Áno, kvôli Nikolajovi Alexejičovi. Keď bola naša Ninočka na svojom prvom bále, pobláznil jej hlavu. Chúd'a dievča, robí si nádeje a váš syn sa tvári, že sa nič nestalo!“ Mária Alexejevna si to všetko vymyslela. Netušila, ako je blízko pravdy.

„Odkedy sa vrátila z bálu, chodí ako vymenená. Nemôže spať, neje, len sníva o vašom synovi.“ - spriadala nitky svojej pomsty Máša.

„Už od detstva si boli blízki. Viete, že naše rodiny snívali o tom, že oni dvaja budú manželia!“

Od rodiny svojej nevesty predsa nebude pýtať peniaze späť. A Nina si zvykne.

„Áno, rozprávali sme sa o tom už veľakrát, no viete, aký je Nikolaj. No neodbiehajte od témy, prišiel som sa porozprávať o tom, kedy mi vrátite peniaze, ktoré som vám požičal.“

„Aké peniaze myslíte, tie, ktoré sme vám

vrátili?“ - s nevinným hláskom odvetila grófka Brylinová.

„Váš správca Johan Steiner to potvrdí.“

Orlov vyskočil zo stoličky.

„Čo si to vymýšľate, Mária Alexejevna! Nič ste nevrátili!

To je obyčajná lož!“ - s hnevom vykrikol Orlov.

„Ale vrátili, len vám to správca nestihol dať. Prišiel sem včera poobede. No nestojte, len sa posad'te.“

Bola to pravda, bol tu včera, ale pre niečo úplne iné. Prišiel kvôli dobytku a koňom. Ale čo už, hlavne, že tu bol. Vošiel aj do domu, hovoril s najmladšou Brylinovou. Jej muž Peter len gúľal očami. Nebol schopný slova. Orlov si sadol späť na pohovku. Taký obrat nečakal, tieto slová boli posledné klince do rakvy ich priateľstva.

„Ach prepáčte, prepáčte, Alexej Fjodorovič!“ - Brylinová sa poobzerala po miestnosti.

„Taštičku s peniazmi nezobral. To je ale zabudlivec! Ešte raz prepáčte. Postarám sa, aby ste svoje peniaze dostali späť!“

Vstala a odišla z host'ovskej izby. Vošla do svojej spálne. Už dávno mali s mužom oddelené spálne. Vybrala kľúčik, ktorý nosila zavesený na krku a odomkla tajnú zásuvku na stolíku. Vzala z nej bankovky a dala do taštičky, ktorú si priniesla so sebou.

„A je to! Problém je vyriešený. Časť dlhu je splatená. Bude pokoj, nikto nevie, ani Peter, že bankovky sú...“ -

len ona vedela, odkiaľ sú.

Len ona a Ryškin. Ten odporný Ryškin jej ich dal, myslel si, že ju oklame. No Máša mu to vytmavila, preto sa radšej stiahol. Vedela, že ich hospodárstvo ide dole vodou, jej muž bol neschopný hazardný hráč. Prestal myslieť na to, že je jeho manželkou. To ju až tak netrápilo, ale čo ich deti. Ako budú žiť? Nezaslúžia si, aby skončili bez prostriedkov a s veľkou hanbou. Také myšlienky sa prehánali hlavou grófke Brylinovej, pokým dávala bankovky do malej taštičky.

„S Johanom Steinerom si to vybavím. Naposledy keď tu bol, tak sa obšmietal okolo Soničky, len tak mu to neprejde! Bude musieť súhlasiť s mojím návrhom.“

Sonička po rozhovore s Johanom plakala, musela ju dlho utešovať.

„Je to ešte dieťa a on starý sukničár! Mladého mäška sa mu zachcelo, kocúrovi starému!“

Johan jej pomohol, ani nevedel ako. Keby vedel, čo na neho chystajú, tak by si dal pozor. Problémom sa vyhýbal. Muži v miestnosti zatiaľ mlčali. Orlov nemal chuť rozprávať sa s priateľom. S priateľom? Tak s tým je koniec! Koniec priateľstva rodiny Orlových a Brylinových! Mária Alexejevna sa vrátila a podala tašku s peniazmi Alexejovi Fjodorovičovi. Orlov tašku vzal a dal si ju do vnútorného vrečka kabáta. Chcel odísť, nemal tu už čo robiť. Vstal a chcel sa odporúčať. Vtom vošiel sluha a povedal:

„Prišiel knieža Nikolaj Alexejevič Orlov.“

Všetci sa pozreli smerom k dverám. Do miestnosti vstúpil mladší Orlov spoločne s Johanom Steinerom.

„Nikolaj, čo sa stalo, že si prišiel až sem? Nemohlo to počkať? Nebodaj niečo s Annou?“ - so strachom v očiach sa opýtal Orlov starší.

„Áno, aj nie, otec.“ - odpovedal Nikolaj.

Orlov starší sústredil svoju pozornosť na syna. Nevšimol si, ako Mária Alexejevna Brylinová zobrala správcu Johana za rukáv a odtiahla ho do inej izby. Keď z nej vyšiel, krvi by sa u neho nedorezal.

„Prišiel som, aby som ti bol oporou, keď máš starosti otec.

A chcel som začať hneď.“ - Nikolaj hľadel na svojho otca.

V poslednom čase si ho nevšímal. Až teraz si uvedomil, ako jeho otec zostarel.

„Som rád syn môj, že to vidíš takto, ale pod', ideme domov, tu už nemáme čo robiť. Čo som chcel, som vyriešil. Všetko ostatné mi povieš doma.“

Nikolaj podoprel svojho otca a obaja chceli odísť. No vtedy sa ozvala grófka Brylinová.

„Nikolaj, musím s vami hovoriť. O Nine.“

„O Nine? Stalo sa niečo?“ - nechápavo na ňu pozeral mladý Orlov.

„Keď ste boli na bále, pobláznili ste moju dcéru.

Nasľubovali ste jej ktovie čo, a teraz sa tvárite, že sa nič

nestalo? Ako si to predstavujete? Celý večer ste sa okolo nej točili, hádzali po nej zamilované pohľady, odišli ste s ňou do inej miestnosti, kde ste s ňou boli sám bez gardedámy! Boli ste tam dosť dlho na to, aby ste ju zvädzali! Čo mi na to poviete? Skompromitovali ste ju, musíte sa s ňou oženiť!“

Nikolaj sucho preglgol. Ešte toto mu chýbalo! Čo to tá stará bosorka vymyslela? Bol s Ninou v inej miestnosti, to áno. Vypadla jej spona z účesu, chcela sa upraviť a trochu si oddýchnuť. Predsa to bol jej prvý bál. Netušil, že všade sú nejaké „veľmi všímavé oči“, nabudúce si bude musieť dávať pozor. Otec a syn na seba pozreli.

„To je vrchol! Čo si to dovoľujete, Mária Alexejevna!“ - ostrým hlasom odpovedal Nikolaj.

„Neviete, ako to bolo. Vysvetlím vám to!“

„Nepotrebujem vaše vysvetľovanie, chcem, aby ste sa oženie s mojou dcérou!“

Takýto diabolský plán si vymyslela grófka na záchranu budúcnosti svojej dcéry Niny.

Orlov je bohatý, Nina sa bude mať dobre. Nie ako ja pri tom neschopnom hlupákovi.

„S vašou dcérou sa nikdy neožením, počujete!“ - reagoval Nikolaj.

„Pod' otec, doma ti všetko poviem.“

Orlov nehovoril nič. Už predchádzajúca scéna mu vyrazila dych. Toto bolo aj na neho priveľa.

„Tak to mi teda budeš musieť vysvetliť, Koľ'a! Pod'me, je mi z toho všetkého zle.“

„Necítiš sa dobre? Mám dať zavolať lekára?“ - s obavou v hlase sa pýtal Nikolaj.

„Nie, zatiaľ nie. Ale už pod'!“

„Porozprávam sa so synom a pošlem vám odpoveď.“ - povedal grófke Brylinovej, no nepozeral na ňu.

Nemohol. Bola mu odporná. Nato otec a syn vyšli z miestnosti. Peter Brylin za celý čas nepovedal ani slovo. Uvedomoval si svoje chyby. Ale čo vymyslela jeho žena, bolo aj na neho príliš. Keď Orlovi odišli, nepovedal svojej žene nič. Nemalo to význam. Čo si raz jeho žena zobrala do hlavy, to aj urobila.

Nikto a nič jej v tom nezabránilo. Len na ňu vyčítavo hľadel.

„Čo tak pozeráš! Prehral si svoj majetok, aj život! Musím zabezpečiť aspoň deti. Deti! Za každú cenu a aj bez teba. Lebo ty nerobíš nič! Vôbec nič!“ - pozerala na neho s hnusom a potom odišla.

Nemohla ho ani cítiť. A to ho niekedy milovala. Veľmi milovala. Medzitým otec a syn prišli domov na usadlosť. Vošli do knižnice. Nikolajovi bolo ťažko. Čakalo ho dlhé vysvetľovanie. Len aby ho otec správne pochopil. Mal svojho otca veľmi rád. Uvedomil si to vtedy, keď mu Anna povedala o otcovom zdraví. Nechce, aby otec ochorel ešte viac, alebo aby nedajbože umrel. To nie!

„Otec, musím ti toho veľa povedať. Bude to dlhý rozhovor. Sadnime si. Otvoríme si fľašu vína, zafajčíme, a potom ti všetko poviem.“

Otec pozeral na svojho syna s údivom. Čo sa stalo? Čo sa stalo, že Nikolaj hovorí takto? Muselo sa stať naozaj niečo veľmi vážne, keď jeho syn prišiel za ním na statok, a potom k Brylinovým.

Ach ten Brylin! Nebol by si ani pomyslel, že sa ich dlhoročné priateľstvo raz skončí.

„Začni, počúvam ťa.“

Bude to horšie ako s Annou. Pomyslel si Nikolaj. Dobre, že ho nepočula. Hanbil by sa pred ňou ešte viac. Anna je zatiaľ v Petrohrade, nech len tam zostane, kým sa všetko nevyrieši.

Anna medzitým sedela v koči s Kost'om v náručí a bola na ceste na statok. Máša ju sprevádzala. Ráno, keď sa zobudila a uvidela kvety, bola po dlhom čase naozaj šťastná. Čo tu bude robiť sama bez strýčka a Nikolaja? Bolo jej smutno, tak sa rozhodla, že ich prekvapí.

„Dobre otec, počúvaj. Poviem ti to všetko pekne od začiatku.“